

¿SABIA VOSTÈ QUE...

Per a actuar cal tenir una visió de les coses. I, per a això, cal estar informat. La informació que rebem condiciona la nostra manera de veure i d'actuar. Convé, doncs, completar-la o corregir-la, de vegades. Per exemple: sap vostè...

1. Que les multinacionals acaparen el 70% del comerç mundial, i que el comerç entre companyies representa ja el 30% de la xifra global? (1)

2. Que l'ús d'Internet als països pobres només abasta al 0'2% de la població, mentre que, als països rics, arriba al 93%? (2)

Una senzilla pregunta: això és globalització?

3. Sabia vostè que, entre 1980 i 1993, les cinc-centes corporacions més grans del món van suprimir 4'4 milions de llocs de treball, mentre multiplicaven les seves vendes per 1'4, els seus actius per 2'3 i els sous d'alts executius per 6'1? (3)

Una altra qüestió senzilla: a això anomenem competitivitat?

4. Sabia vostè que l'interès del deute que el Tercer Món paga als països industrialitzats és més del doble de l'ajut que rep?(4)

Això és "legítim interès" o bé usura pura i dura? Vegi en qualsevol tractat de moral el que hi diu sobre la usura.

5. Sabia vostè que els ingressos mitjos per habitant del món són de 5000 dòlars l'any, mentre que mil tres-cents milions d'aquests mateixos habitants malviuen amb 365 dòlars/any? I que, en aquest mateix món, i no pas en cap altre planeta, entre 1989 i 1996, el nombre de multimilionaris va passar de 57 a 447? (5)

6. Que la riquesa total de les 10 persones més riques del món equival a una vegada i mitja els ingressos de tots els països menys desenvolupats junts? (6)

7. O que només "360 persones acumulen tanta riquesa com la meitat de la població mundial"? Que "el 4% dels seus ingressos resoluria els problemes de tots els pobres" i que "la fortuna de tres d'aquestes persones és igual al PIB dels 48 països més pobres del planeta"? (7)

Una altra pregunta senzilla: És just, un sistema que té aquesta manera de repartir?

Com es podran defensar aquestes minories? Armant-se bé? Sap vostè...

8. Que el món gasta cada any 820 miliards de dòlars en armament? (8)

9. Que, el 13 d'octubre de 1999, els Estats Units es negaren a ratificar el Tractat de prohibició total d'armes nuclears? (9)

10. I que al món hi ha entre 65 i 110 milions de mines antipersona, que maten uns 26.000 éssers humans l'any? (10)

De vegades es defensa la cursa armamentista per "raons defensives". Siguem sincers: és, això, legítima defensa? És lícit que els països exportadors d'armes bombardegin altres països amb motiu de les armes que aquests fabriquen?

Pot arreglar-se, tot això, només amb democràcia i mercat? Sap vostè...

11. Que aconseguir un nou escó al Senat dels Estats Units pot costar entre 10 i 20 milions de dòlars? (11)

Això és democràcia o més aviat una nova forma de dictadura econòmica?

12. O que un camperol colombià, si elegeix bé la producció i té una bona collita, podrà treure'n 500 dòlars per hectàrea, mentre que aquest mateix camperol amb una hectàrea de coca pot arribar a guanyar fins a 5000 dòlars? (12)

I el perseguiran? No deien que el mercat s'autoregula i no s'hi ha d'intervenir? A més: la coca no és el mateix que el seu derivat, la cocaïna.

Passant a un altre tema: Sabia vostè...

13. Que el 1990 la desertització afectava, ja, el 30% de la terra? Que, a cada segon, desapareix del planeta una superfície arbrada equivalent a un camp de futbol? Que a Alemanya s'han perdut, ja, el 50% dels boscos, a Txecoslovàquia el 70% i a Etiòpia el 90%? I, per donar alguna dada d'Espanya: el 23% del territori (7 milions d'hectàrees) corre el risc d'anar a parar a la desertització total. (13)

D'altra banda, es multipliquen certs fenòmens climatològics estranys: el "Niño", formes desbocades d'inundacions... Tindrà quelcom a veure una cosa amb l'altra?

14. Sabia vostè que el 92% de la població mundial no té cotxe? Que, malgrat que als Estats Units hi hagi un automòbil per cada 1'8 habitants, i a Europa un per cada 2'8, a l'Àfrica n'hi ha un per cada 110 habitants, a l'Índia un per cada 554, i a la Xina un per cada 1374 habitants? (14)

És, doncs, universalitzable el nostre progrés?

**Deixem el món i el planeta i ocupem-nos una mica de casa.
Sabia vostè...**

15. Que a Espanya moren cada dia cinc persones d'accident laboral? (la xifra anual gairebé duplica la de tots els qui ETA ha anat matant en 30 anys). I una altra dada:

16. El 1998, a Espanya, l'excedent brut d'explotació fou de 221.125 milions d'euros (uns 38 bilions i mig de pessetes) i la remuneració dels assalariats va ser de 231.771 milions d'euros (uns 38 bilions i mig de pessetes). Són dades del banc d'Espanya. Ara bé, segons la Central de balanços d'aquest mateix Banc, les rendes del treball aporten el 80% de la recaptació d'Hisenda... (15)

El Capital, que es troba en menys mans, gasta més i tributa menys. Seria tan irracional, doncs, abaixar els impostos al treball per apujar-los al Capital?

17. Sabia vostè que Espanya destina a protecció social un 20% menys del PIB que la mitjana de la Unió Europea? (16)

Aquest cop, el comentari ha de ser un xic tòpic: aquesta Espanya, va bé?

18. Una última dada, manlevada de Ràdio Nacional, del dia 3 de juny del 2000, la font de la qual és el Banc de Santander: A Espanya hi ha 8 persones amb una fortuna de més de 8 bilions de pessetes. I 7000 amb més de 5 bilions.

Quan van comunicar aquesta dada a aquell sapientíssim Kalikatres de "La Codorniz", es va limitar a comentar: "Ah, sí! I en quina presó es troben?"

Una pregunta més de casa, per concloure amb el futbol de tots. Sabia vostè...

19. Que, aquests darrers deu anys, a Catalunya l'índex de pobresa ha augmentat més de 3 punts de percentatge, respecte a la població, mentre que a Espanya ha baixat aproximadament un 1'5%? (17)

20. D'això sí que n'està vostè assabentat: Raúl cobra mil milions de pts. l'any i no aconsegueix pas marcar un gol per partit. En tot el país hi ha bastants metges que poden operar 3 o 4 vegades al dia, i vénen a guanyar uns cinc milions l'any... O bé: la plantilla del Barça val uns 50.000 milions de pts. Si el govern reajustés (tal com ha de fer i probablement no farà) els sous dels funcionaris a la inflació que s'ha disparat, hi necessitaria uns 30.000 milions. (18)

Realment, Espanya va bé per a tothom?

Una breu reflexió final

Paul Ricoeur va fer famosa aquella frase que "els símbols fan pensar". Podríem afegir que hi ha dades que també fan pensar. I això es podria formular aprofitant el títol d'un llibre del qual hem extret varies d'aquestes dades ("Déu i les coses"). És que Déu pot acceptar aquest estat de coses, per més culte que li donem anant a missa cada diumenge? I, qui no cregui en Déu, que es pregunti senzillament: és humà aquest estat de coses?

Cristianisme i Justícia

Notes

1. Informe del PNUD 1994. A Gaay Formtan, "Dios y las cosas", Santander 1999, p. 19.
2. Informe del PNUD, 1999
3. Veure: "*Dios y las cosas*" (cit. p. 25).
4. *Ibid.* p. 23
5. PNUD 1997 i 1996. *Ibid.* p. 24 i 139.
6. PNUD 1996. Cf. *ibid.* p. 139.
7. Titulars de l'ABC, 12 de juliol del 1999.
8. *Le Monde diplomatique*, novembre 1999, p. 32.
9. *Ibid.* p. 1.
10. *Ibid.* p. 32.
11. Cf. "*Dios y las cosas*". p. 68.
12. Cf. F. Fernández Buey, "*Ética y filosofía política*", p. 94.
13. *Ibid.* 196-97.
14. *Ibid.* p. 91.
15. Document final de la "*Plataforma sobre el paro*", Madrid, 1999-2000.
16. "*El País*", 21 de maig de 1999, p. 32.
17. Ros i Ombrevella en *La Vanguardia digital* 14.7.99.
18. Dades emeses per "Antena 3" i "Telecinco", entre el 16 i el 18 de juliol del 2000.